

ZASTĘPCA
DYREKTORA GENERALNEGO
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

RPW/75208/2023 P
Data: 2023-08-31

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2023 r.

BDG.070.61.2023.KS

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPŁ. 2023 -08- 31

ZAL. NR

Pan
Wojciech Brzozowski
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku

W nawiązaniu do pisma o sygn. IX.517.1179.2023.KK z dnia 10 sierpnia 2023 r. dotyczącego przedstawienia informacji w sprawie sytuacji osób pochodzenia rromskiego przebywających w warunkach izolacji penitencjarnej uprzejmie informuję, że powszechnie obowiązujące przepisy prawa regulujące sposób wykonywania kary pozbawienia wolności i innych środków skutkujących pozbawieniem wolności nie różnicują sposobu postępowania ze skazanymi, ukaranymi lub tymczasowo aresztowanymi w zależności od przynależności do określonej grupy etnicznej. Wszyscy skazani korzystają z tych samych środków oddziaływań penitencjarnych, określonych w art. 67 § 3 Kodeksu karnego wykonawczego, a zakres uprawnień osadzonych zależy od ich klasyfikacji.

Służba Więzienna ma ogromne doświadczenie w realizacji zasady indywidualizacji kary pozbawienia wolności, a zapewnienie właściwych standardów odbywania kary nie stanowi żadnego nowego wyzwania w pracy resocjalizacyjnej. Zakres działań korekcyjnych, które stanowią fundament i cel wykonywania kary pozbawienia wolności, uzależniony jest od rozpoznanych problemów w różnych sferach funkcjonowania zgodnie ze współczesną wiedzą naukową z zakresu resocjalizacji i rehabilitacji, ze szczególnym uwzględnieniem cech, które przyczyniły się do wejścia w kolizję z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

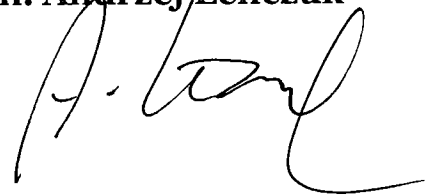
Dotychczasowe doświadczenia związane z pobytem w warunkach izolacji penitencjarnej osadzonych pochodzenia rromskiego nie wskazują na konieczność podejmowania przez Służbę Więzienną innych działań, niż wskazane w przepisach regulujących wykonywanie kary pozbawienia wolności, dedykowanych wyłącznie wskazanej grupie etnicznej. Bezsprzecznym jest jednak, że szkolenie personelu więziennego stanowi istotny element profesjonalnego przygotowania i wykonywania obowiązków służbowych we wszystkich pionach służby w zakładach karnych i aresztach śledczych. Z tego powodu, biorąc pod uwagę również konieczność doboru odpowiednich oddziaływań wobec osób charakteryzujących się odrębnością kulturową, we wszystkich jednostkach penitencjarnych przeprowadzono w tym roku szkolenia ogólnozakładowe dla funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej dotyczące zagadnień związanych ze standardami ochrony praw człowieka i prewencji tortur. Dodatkowo, w ramach

szkoleń zawodowych, organizowane są zajęcia, których celem jest nabycie przez funkcjonariuszy umiejętności związanych z przeciwdziałaniem zjawiskom stygmatyzacji, dyskryminacji i wykluczenia społecznego, nabycie wiedzy o międzynarodowych standardach wykonywania kar wobec poszczególnych grup osób pozbawionych wolności, a także – w ramach metodyki oddziaływań penitencjarnych – nabycie wiedzy na temat wszelkich form odmienności i asymilacji kulturowej.

Informuję również, że w jednostkach penitencjarnych prowadzone są oddziaływania penitencjarne mające na celu przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób odmiennych kulturowo oraz podejmowanie działań antydyskryminacyjnych poprzez aktywne włączanie w dostępne dla wszystkich skazanych zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowe, zatrudnienie i szkolenie zawodowe. Realizowane są również oddziaływania promujące postawę tolerancji oraz umożliwiające poznanie innych kultur i obyczajów, a także zajęcia edukacyjne mające na celu upowszechnienie wiedzy dotyczącej praw człowieka oraz zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, pochodzenie etniczne, wyznanie i orientację seksualną.

Reasumując, dotychczas nie stwierdzono istotnych różnic w sposobie funkcjonowania więźniów pochodzenia romskiego w porównaniu z ogółem populacji więziennej, co ewentualnie implikowałoby konieczność dostosowania realizowanych oddziaływań *stricto* do tej grupy osób pozbawionych wolności. Służba Więzienna na bieżąco monitoruje zalecenia organów krajowych i międzynarodowych wydawane w celu dostosowania sposobu wykonywania kar i środków przymusu do standardów międzynarodowych, stąd m.in. realizowane są opisane powyżej działania szkoleniowe, których podstawowym celem jest profesjonalne przygotowanie funkcjonariuszy Służby Więziennej do realizacji zadań powierzonych formacji.

Z poważaniem
gen. Andrzej Leńczuk

Wykonano w 2-ch egz.:

1. adresat
2. aa.